Рис. 9. Мультфільм «Весняна історія»

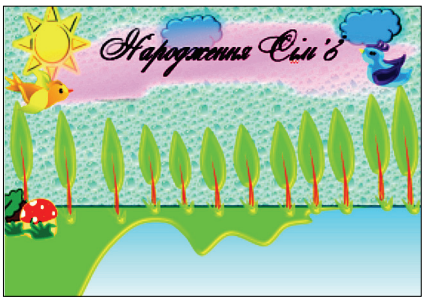

Рис. 10. Мультфільм «Народження сім'ї»

Рис. 11. Мультфільм «Бережи книгу»

Рис. 12. «Що ми знаємо про книгу»

13. Мультфільм «Історія про книгу»

- http://www.youtube.com/watch?v=ZpDipKoP0N4 — «Народження сім'ї» — Костенко Віторія, Костенко Софія;
- http://www.youtube.com/watch?v=zyOCJMye9ms — «Весняна історія» — Костенко Вікторія, Костенко Софія;
- http://www.youtube.com/watch?v=VwnG3sjEkIc&feature=related — «Історія книги» — Півень Софія, Серікова Тетяна;
- http://www.youtube.com/watch?v=lq24rR0xnIk — «Книга» — Солодка Юлія;
- http://www.youtube.com/watch?v=a2QI9v7vLIs — «Пригоди Аліси у країні Розумляндія» — Костенко Вікторія, Костенко Софія.

★ ★ ★

СТВОРЕННЯ Й УПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ ЗА АВТОРСЬКОЮ ПРОГРАМОЮ ФАКУЛЬТАТИВУ «УКРАЇНСЬКА МОВА» ДЛЯ 8 КЛАСУ

Шиліна Г.А.

Анотація. У статті розглядається процес створення дистанційного електронного навчального курсу і програми з української мови для учнів 8 класу. Нові інформаційні технології відкривають учням доступ до джерел інформації, підвищують ефективність самостійної роботи, створюють умови для творчості. За допомогою електронної форми навчання учні можуть вивчати різні дисципліни, що викладаються в школах, проходять спеціалізовані курси та тренінги, набувають практичних навичок, використовуючи комп'ютерні тести, різні види практичних вправ.

Ключові слова: дистанційне навчання, тести, «Школа сучасних знань», інформаційні технології, засоби навчання.

Електронне навчання на сьогоднішній день — це не данина моді, а необхідність. Використання передових інформаційно-комунікативних технологій в поєднанні з педагогічним досвідом дозволить підняти на більш якісний рівень освіту в Україні. Електронний навчальний курс (ЕНК) — це комплекс навчально-методичних матеріалів й освітніх послуг, створених для організації індивідуального і групового навчання з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Сучасна освіта вимагає нових підходів до навчання учнів, їх інтелектуального розвитку, формування культури поведінки. Інформаційні технології відкривають учням доступ до джерел інформації, підвищують ефективність самостійної роботи, створюють умови для творчості. Дистанційне навчання — процес взаємодії викладача й учня за допомогою комп'ютерних комунікацій. За допомогою дистанційної електронної форми навчання учні можуть вивчати різні предмети, які викладаються в школах, проходять спеціалізовані курси й тренінги, набувають практичних навичок, використовуючи комп'ютерні тести, різні види практичних вправ. Широке впровадження нових інформаційних технологій у навчальний процес породжує низку **проблем**, які стосуються змісту, методів, організаційних форм і засобів навчання, гуманітаризації освіти та гуманізації навчального процесу [1].

1. Неузгодженість використання засобів інформаційних і телекомунікаційних технологій різних типів під час створення навчальних ресурсів призводить до того, що учні мають витрачати невиправдано багато часу на ознайомлення з технологіями на шкоду вивченню самого предмету.

2. Електронні засоби навчання, що використовуються в школі, часто не відповідають естетичним ви-

могам, відсутність одноманітності в правилах навігації навчальної інформації, організації інтерфейсу призводить до істотних практичних ускладнень інформатизації окремих дисциплін.

3. Проблема доцільності відбору і подання матеріалу, його повноти і науковості, відповідності навчальній програмі і стандартам освіти, логічній організації та послідовності викладу, доречного використання лінгвістичних засобів і термінології.

4. У процесі створення засобів часто недостатньо враховується розвивальний ефект. Цей аспект має бути забезпечений за рахунок використання елементів інтерактивності — проблемних ситуацій, дослідницьких завдань, діяльнісних середовищ, інших засобів активізації діяльності.

5. Відсутність чітких методичних принципів створення електронних навчальних курсів.

6. Дистанційне навчання потребує нового підходу, розробки нових форм та методів.

7. Особливої уваги необхідно надавати питанням адаптації змісту до психолого-вікових особливостей контингенту учнів відповідно до типу електронного навчального курсу, враховуючи принципи «зони найближчого розвитку» дитини.

8. Фахова перепідготовка вчителів у галузі сучасних інформаційних технологій.

Упровадження і використання інформаційних технологій обумовлено потребами розвитку сучасної освіти, є актуальним завданням сьогодення. Інформаційні й комунікаційні технології розглядаються як засоби розвитку дитини й ефективної організації навчально-пізнавальної діяльності. Їх створення й застосування відкриває великі можливості для вдосконалення процесу навчання.

Розробка електронного навчального курсу нині є актуальним напрямом у розвитку інформаційних технологій, призначеним допомогти вчителям й учням в освітньому процесі. Дистанційна освіта має багато переваг перед традиційною:

- активне використання мережі Інтернет;
- формування принципово нового освітнього простору;
- доступ до високоякісної інформації;
- створює додатковий ринок освітніх послуг;
- комфортність у навчанні;
- активізація процесу навчання;
- особистісно-зорієнтоване навчання [4, с. 262].

Незважаючи на необхідність роботи в цьому напрямку, на даний момент є потреба в усе більшому використанні електронних засобів навчального призначення.

Навчальна програмна система комплексного призначення забезпечує безперервність і повноту дидактичного циклу процесу навчання, що дає теоретичний матеріал, забезпечує тренувальну навчальну діяльність й контроль рівня знань. Це програмно-методичний комплекс, який має можливість самостійно чи за допомогою вчителя освоїти навчальний курс або його великий розділ за допомогою комп'ютера. Використання системного підходу до розробки електронних навчальних курсів дозволяє зробити серйозний крок на шляху переходу від пізнавальної до прагматичної моделі освіти: збільшити кількість користувачів, використовувати електронний курс тривалий час, звести до мінімуму витрати на пошук і підбір літератури, здійснювати контроль отриманих знань. **Актуальним** на даному етапі є дистанційне навчання. Освітня система електронного дистанційного навчання включає в себе такі компоненти: електронні навчальні матеріали; систему управління навчанням; методичне забезпечення процесу електронного навчання. Питання розробки електронних навчальних курсів широко розглядається Запорізьким обласним педагогічним інститутом удосконалення учителів післядипломної педагогічної освіти, який є засновником веб-ресурсу «Школи сучасних знань» [2 с. 1–6]. Дослідження з упровадження електронного навчального ресурсу ґрунтується на працях видатних вітчизняних і закордонних науковців (Богачков Ю.М., Анісімов А.М., Андреєв А.В., Андреєва С.В., Гільмутдінов А.Х., Огаренко В.М.) щодо впровадження в практику електронної освіти на платформі Moodle і дистанційного навчання.

Метою інноваційної розробки є створення умов для дистанційного навчання учнів за авторською програмою поглибленого вивчення української мови у 8-му класі. Дистанційне навчання засновано на новітніх методах представлення навчальних матеріалів в електронному вигляді (гіпертекстова розмітка документів, звук, відео, вбудовані в електронний документ, інтерактивність під час роботи з даними), використання Всесвітньої мережі Інтернет для доставки електронних навчальних засобів учням.

Новизна полягає у розробці й упровадженні електронного навчального курсу з української мови для 8-го класу (поглиблене вивчення); створенні комплексного науково-методичного забезпечення для реалізації електронного навчального курсу з української мови; організації дистанційного навчання з учнями Запорізької області; розробці нетрадиційних уроків, спрямованих на розвиток інформаційної компетентності учнів.

Якісний, інформаційно наповнений і методично правильний зміст навчальних курсів — запорука успішного навчання учнів. Електронний навчальний курс містить текстову й графічну інформацію, відео й аудіо матеріали, вправи, практикуми. Високий ступінь наочності подання навчального матеріалу — одна з найсильніших сторін електронних навчальних матеріалів. Поєднуючи в собі різні способи передавання знань, електронний навчальний контент забезпечує прояв учнями всіх видів навчальної активності. Це значно покращує розуміння навчального матеріалу і якість навчання. З метою визначення обсягу завдань для учнів на одному занятті в електронному курсі проведено порівняльний статистичний аналіз практичної роботи учнів над матеріалами на паперовому носії і з екрану монітора. Результати роботи: середня швидкість читання з папе-

рового носія — 600–730 друкованих знаків, з екрану монітора — 545–650. Середня швидкість з паперового носія 665 друкованих знаків за хвилину, з екрану монітора — 595. Отже, текст українською мовою філологічного напряму обсягом приблизно 6000 друкованих знаків буде прочитано за 8–10 хвилин. Треба зауважити, що в учнів різний рівень сформованості навичок читання, тому час на читання тексту слід збільшити до 12–15 хвилин. Практична цінність проведених автором досліджень полягає у тому, що наведені статистичні дані допоможуть учителеві врахувати всі дидактичні вимоги до навантаження учнів навчальним матеріалом. Одним із нестандартних був урок он-лайн з української мови на сайті «Школа сучасних знань» для учнів 7-го класу з теми «Повторення та узагальнення вивченого про дієприкметник. Морфологічні ознаки дієприкметника» [5].

Моніторинг виявлення інтересу учнів до навчання показав, що індивідуальні завдання, викладені в Інтернеті, сподобались 96% учнів, справились із завданням на достатньому рівні — 54% учнів, на високому — 20%, 26% учнів — на середньому рівні. Виконання завдань в електронному курсі дисциплінує учнів, підвищує мотивацію до навчання. Для вчителів української мови та літератури м. Мелітополя було проведено «Майстер-клас» на тему «Розробка електронних навчальних курсів з української мови». Колеги відзначили ефективність роботи з учнями, вказали на широкий діапазон упровадження даних курсів. Отримані результати наших опитувань доводять, що спроби вчителів зі складання електронних навчальних курсів не є марними.

Навчальна стратегія електронного навчального курсу. Реалізація завдань для досягнення результатів здійснюється під час проведення занять факультативу шляхом:

- створення електронного навчального курсу з української мови для 8-го класу на платформі Moodle;
- самостійного опрацювання учнями навчального матеріалу, дібраного вчителем; виконання практичних завдань у модулях на основі розробленого комплексу навчально-методичних матеріалів; створення банку тестових завдань;
- виконання практичних завдань, спрямованих на набуття учнями вмінь і навичок на практиці застосовувати набуті теоретичні знання;
- використання учнями можливостей Інтернету (перегляд відеофільмів, аудіозаписів, посилання на цікаві додаткові матеріали, використання сервісу Scribd, власного блогу;
- створення навчальних презентацій, використання програми Publisher2010, Power Point;
- проведення підсумкового контрольного тестування до модуля.

Інноваційна розробка «Електронний навчальний курс з української мови для 8-го класу за авторською програмою факультативу «Українська мова» (поглиблене вивчення) спрямований на оновлення змісту освіти й узгоджений із сучасними потребами, володіння інструментарієм дистанційного навчання. Мета курсу конкретизується через певну систему завдань, викладених в електронному курсі. Виконання завдань електронного навчального курсу дасть змогу учням розвинути навички аналізу, синтезу, співпраці.

Електронний курс розрахований на 34 години інтенсивного навчання. Навчання розподілено за семестрами: I, II семестр — по 17 годин, дві підсумкові контрольні роботи відповідно спрямовані на підвищення рівня знань учнів. У роботі використано модульний формат. Підвищення рівня знань учнів має відбуватися через самостійну пошуково-дослідницьку, практичну діяльність. Заняття проходять дистанційно в Інтернеті 1 годину на тиждень. Програму факультативу з української мови для 8-го класу (поглиблене вивчення) укладено відповідно до вимог Закону України «Про загальну середню освіту», Державного стандарту базової і повної середньої освіти, постанови Кабінету міністрів України від 16.11.2000 р. №1717 «Про перехід загальноосвітніх навчальних закладів на новий зміст, структуру і 12-річний термін навчання», Концепції профільного навчання в старшій школі й скорегованої зі змістом чинної програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова загальноосвітніх навчальних закладів на новий зміст, структуру і 12-річний термін навчання». Українська мова. 5–12 класи (автори Г.Т. Шелехова, В.І. Тихоша, А.М. Корольчук, В.І. Новосьолова, Я.І. Остаф. За редакцією Л.В. Скуратівського. — К.: Ірпінь: Перун, 2005. — 176 с.). Програму розраховано на 34 години на рік, 1 годину на тиждень. У програмі враховано державний статус української мови, її суспільні функції, взято до уваги специфіку навчального предмета, що має виразні інтегративні функції, здатність справляти різнобічний навчальний, розвивальний і виховний впливи на учнів, сприяти формуванню особистості, готової до активної, творчої діяльності в усіх сферах життя демократичного суспільства, сучасні організаційні форми, методи й технології навчання рідної мови в загальноосвітній школі. Програма має на меті допомогти учням визначитись у сфері майбутньої професійної діяльності, усвідомити свої переваги з позиції майбутньої діяльності та вибору профілю навчання. За змістом наповнення — це інформаційна програма, що розширює знання учнів з української мови. В електронному навчальному курсі (водночас із виробленням орфографічних і пунктуаційних навичок) відведено питанням культури і розвитку мовлення, зокрема написанню різноманітних творчих робіт із використанням відеозаписів, тестів-есе. Види навчальної діяльності в модулях: веб-сторінка з теоретичним матеріалом, гіперпосилання, навчальна презентація з основними відомостями з теми, практичні завдання; навчальні, контрольні тести різних типів; завдання для розвитку мовлення за картинами; складання творів-роздумів; написання есе, творів-мініа-

тюр; робота з текстами на основі регіональних текстів; перегляд відеофільмів, музичних кліпів; робота з додатковою літературою; створення глосарію і постійне його поповнення; пам'ятки; запитання для самоконтролю; індивідуальні завдання; вправи за варіантами.

Зміст модуля

Теоретичний навчальний матеріал. Містить обов'язкові навчальні ресурси: 1) структуровані електронні матеріали, зміст яких відображає логіку навчання за курсом і надає учню теоретичні відомості з модуля у повному обсязі; 2) мультимедійні презентації лекцій; 3) додаткові електронні навчальні матеріали: флеш-ролики; аудіо- і відеоматеріали.

Практичні вправи. У матеріалах курсу є перелік практичних вправ у вигляді окремих ресурсів. Після перевірки й оцінювання виконаних завдань учитель має виставити бали до електронного журналу ЕНК. Останнім часом в Україні все більшої популярності набувають он-лайн тестування, що значно полегшує роботу вчителя [3, с. 44]. У програмі Moodle створено різні види тестів (рис. 1). Більшість із них перевіряється за допомогою комп'ютера, а тест «Есе» — у ручному режимі, тобто вчитель власноруч ставить оцінку.

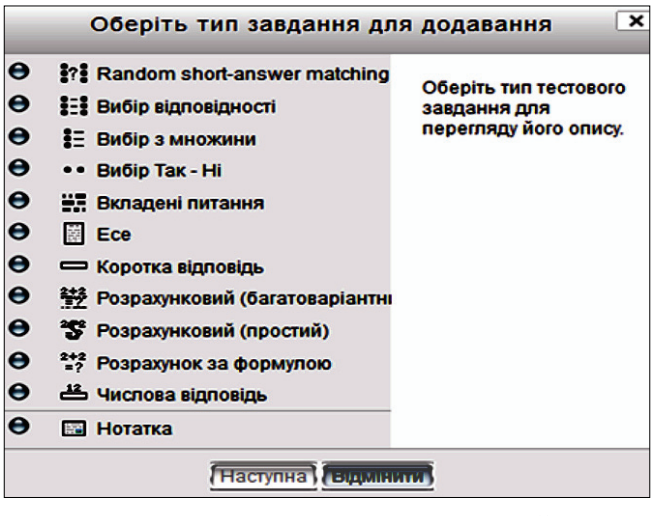

Рис. 1. Види тестів за програмою Moodle

Учитель може редагувати дані, внесені до курсу. Навігацію по сайту зручно виконувати, використовуючи налаштування. Електронний курс складається з блоків, які розміщені в лівій і правій колонках, основного змісту (модулів), які розташовані посередині сторінки. Блоки збільшують функціональність, інтуїтивність та простоту використання системи. В електронному курсі використані такі блоки: «Календар», «Останні повідомлення форуму», «Мої файли», «Повідомлення», «Ключ подій». Основний зміст курсу розбито на модулі: нульовий модуль, який складається із загальних для всього елементів курсу, і тематичні модулі. Інструментальні засоби створення електронного курсу: використання *Web-браузерів,* мова розмітки гіпертексту *HTML*, *HTML*-конвертори, текстові, графічні редактори, *Web Publisher, HTML*-редактори.

Завдання для самостійної роботи. Значна частина навчальних годин під час вивчення кожної дисципліни відводиться на самостійне опрацювання. У матеріалах електронного навчального курсу розміщено завдання для самостійного виконання і методичний матеріал, який забезпечить його якісне виконання учнями. Завдання формулюється у такій формі: текст завдання, форма подання результатів виконання, критерії оцінювання, термін виконання, список додаткових друкованих та Інтернет-джерел. Результати виконання завдання можна надсилати викладачеві в електронній формі на сервер електронних курсів, подавати у паперовому вигляді або усно (за можливістю). Після перевірки й оцінювання виконаних завдань, учитель виставляє бали до електронного журналу ЕНК.

Модульний контроль. Для оцінювання знань, умінь та навичок, набутих під час вивчення кожного модуля курсу, використовуються тести або завдання. Результати оцінювання навчальних досягнень кожного учня автоматично заносяться до електронного журналу після тестування. Підсумковий контроль — передбачає наявність матеріалів для підготовки учнів до підсумкових тестів. Роль учителя — спрямувати діяльність учнів, надати необхідний теоретичний матеріал, перевірити творчі вправи. Завдання учня — навчитися самостійно здобувати знання.

Умови реалізації програми електронного курсу

1. **Науково-методичні.** Учасниками можуть бути учні 8-х класів, які виявлять бажання підвищити рівень знань з української мови. Навчання може відбуватися як дистанційно, через мережу Інтернет, так і у класі, з розрахунку 1 година на тиждень з групою учнів. Форми занять: індивідуальна, групова. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з кожної теми. За кожний вид завдань максимальна оцінка — 12 балів, програма автоматично оцінює тестові завдання, творчі роботи перевіряються вручну й оцінюються вчителем. Відбувається постійний зв'язок між учителем і учнем протягом вивчення усього курсу.

2. **Психолого-педагогічні:** кількісно-якісний склад групи: 12–15 учнів; вікові особливості дітей: 8–9-ий клас. Мотиваційні заходи: підвищення рівня знань з української мови, якісна підготовка до ЗНО.

3. **Матеріально-технічні:** комп'ютерний клас за умови, що заняття будуть проводитись у школі; вільний доступ до роботи в Інтернеті; наявність електронної скриньки.

Електронний навчальний курс побудовано за допомогою програми Moodle. Moodle — це система управління вмістом сайту, спеціально створена для он-лайн курсів. Такі системи часто називають системами управління навчанням або віртуальними освітніми середовищами. Moodle пропонує широкий спектр можливостей для повноцінної підтримки процесу навчання в дистанційному середовищі — різноманітні способи подання навчального матеріалу, перевірки знань і контрою успішності. Повноцінне використання системи Moodle дозволяє забез-

печити: багатоваріантність подання інформації, інтерактивність навчання; неодноразове повторення вивченого матеріалу, структурування компонента та його модульність, створення активної довідкової системи, самоконтроль навчальних дій, конфіденційність навчання.

Рекомендації для підготовчої роботи зі створення електронного навчального курсу

Створення електронної версії у текстовому редакторі: інструментальні засоби, редактор формул, вставляння зображень, структурування матеріалу, гіпертекстові посилання, збереження тексту в HTML- форматі.

Етапи створення навчальної електронної розробки (табл. 1)

Підготовчий етап — основа всього електронного курсу. Він надає інформацію щодо цілей, навчальних завдань, містить рекомендації стосовно здійснення самостійної роботи. Відбувається підбір завдань, форми подання матеріалів, складається структура сайту, обирається ескіз інтерфейсу, шрифт, колір, тобто формується стиль курсу.

Основний етап — створюються посилання на теоретичний матеріал, добираються практичні вправи, максимально стисло видається інформація. Пояснення мають бути достовірними, правильними, логічно-структурованими, подані зразки виконання вправ чи завдань, коментарі, схеми, довідкові матеріали. У кожному модулі є засоби контролю за вивченням даної теми. Виконання учнями завдань, їх результативність відображається в електронному журналі. Цей етап також забезпечує виконання організаційної функції (містить інформацію про цілі й завдання спецкурсу, обґрунтовує актуальність, теоретичну та практичну значущість, рекомендації до роботи з інформаційним наповненням, Internet-ресурсами тощо).

Завершальний етап уміщує варіанти форм і засобів контролю. Підсумковий контроль проводиться у вигляді вихідного тестування, у якому дібрано завдання за весь навчальний курс. Можлива корекційна робота, повторне виконання, але вчитель за допомогою програми Moodle може знизити бали за кожне наступне виконання. Курс розраховано на вчителів української мови та літератури, учнів, а також усіх, кого цікавить дистанційне навчання.

У створенні модульної структури програми дотримано принципи системності, цілісного сприйняття й представлення всього обсягу інформації навчального курсу, можливості вибору індивідуальної траєкторії просування. Особлива увага приділялася розвитку рефлексивної культури, адже модульна система навчання створює умови для самооцінки, самоаналізу.

Функції, які має поєднувати електронний курс: підручник; викладач; довідково-інформаційний посібник; консультант; тренажер; контролюючий засіб.

Курс розраховано на вчителів української мови, учнів 8-их класів, а також усіх, кого цікавлять питання підвищення рівня знань з української мови. У створенні модульної структури програми дотримано принцип системності, цілісного сприйняття й представлення всього обсягу інформації навчального курсу, можливості вибору індивідуальної траєкторії просування. Особлива увага приділялася розвитку рефлексивної культури, адже модульна система навчання створює умови для самооцінки, самоаналізу, зіставлення своїх результатів на початку і в кінці навчання.

Упровадження інноваційної розробки. На сьогодні виконано увесь обсяг досліджень. Результати вхідного і вихідного тестування, анкетування доводять актуальність та дієвість упровадження «Електронного навчального курсу з української мови для 8 класу за авторською програмою факультативу «Українська мова» (поглиблене вивчення). Робота здійснювалася за декількома етапами.

1 етап — мотиваційний — полягав у розумінні учасниками необхідності покращення рівня знань з української мови; бажання самостійно здобувати знання.

2 етап — навчально-діяльнісний. Результатом стали розроблена програма факультативу з української мови і розробка електронного навчального курсу: учні відчували особистісну провідну роль у процесі навчання, максимальне врахування власних запитів, потреб та інтересів; мали вільний доступ до різноманітних джерел інформації; учням пропонувався широкий вибір завдань; створення умов для вільного обміну думками, результатами набутого досвіду. Авто-

Таблиця 1

Структурно-функціональна схема електронного курсу

Підготовчий етап	Основний етап	Завершальний етап
Вибір навчального курсу. Визначення рівня загальної підготовки та рівня комп'ютерних знань учнів. Написання тексту навчального курсу. Підбір ілюстративного й довідкового матеріалу. Створення ескізів інтерфейсу. Написання сценарію програми та окремих блоків. Різні варіанти представлення навчального матеріалу	Зміст курсу. Форма представлення матеріалу: • гарнітура шрифту; • графічні зображення; • апаратні засоби. Навчально-методичні матеріали. Вхідне тестування. Вихідне тестування. Аналіз. Рекомендації. Internet-ресурси. Глосарій	Тестування навчального курсу. Доопрацювання електронного курсу. Реєстрація мультимедіа курсу як інтелектуальної власності. Тиражування. Супровід курсу. Дотримання Закону про електронні документи та електронний документообіг

ром інноваційної розробки визначені концептуальні основи створення електронного навчального посібника і програми факультативу для 8-го класу: організаційно-змістове забезпечення дистанційного навчання; добір вправ і завдань до уроків; практичне спрямування електронного курсу; навчання на засадах диференційного підходу, складання пам'яток для учнів, корисних гіперпосилань з опорою на раніше вивчений матеріал; створення презентацій, написання творчих робіт. Підвищення рівня знань учнів досягнуто шляхом добору теоретичного і практичного матеріалів, засвоєння яких відбувається завдяки самостійній роботі учнів, їх відповідальності та бажанню покращити знання з української мови.

3 етап — узагальнення, аналізу та систематизації результатів роботи. Програма факультативу затверджена КЗ «ЗОІППО» ЗОР. Електронний навчальний курс зареєстрований на платформі КЗ «ЗОІППО» ЗОР. на сайті «Школа сучасних знань». За результатами навчання створений комплекс навчально-методичних матеріалів, презентації.

4 етап — розповсюдження розроблених матеріалів. Розроблені науково-методичні рекомендації, затверджені науково-методичною радою КЗ «ЗОІППО» ЗОР. Апробація науково-методичних матеріалів проходить на базі Мелітопольської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів №11 Запорізької області.

Висновки. Впровадження ІКТ у навчальний процес позитивно впливає на зміст, організаційні форми й методи, підвищує в учнів мотивацію до навчання, сприяє істотним позитивним змінам у діяльності учнів. Провівши аналіз роботи з електронним курсом, можна зробити висновок, що дистанційне он-лайн навчання має низку переваг: доступність навчання, відсутність проблем придбання навчальних матеріалів, підвищення інтелектуального потенціалу за рахунок самоорганізації, володіння новітніми інформаційними технологіями, вільний графік, можливість спілкування за допомогою чатів, відеоконференцій, електронного листування, популяризація навчального закладу, заощадження коштів на проведення навчального процесу: відсутність друкованих матеріалів, сучасних мультимедійних проекторів, камер та інших засобів; змога спілкуватись з учителем в online режимі як учням, так і батькам. Отже, за результатами проведеного дослідження, можна стверджувати, що запропонований електронний навчальний курс з української мови є раціональним, позаяк: розширює можливості традиційного навчання; робить навчальний процес більш різноманітним; дозволяє збільшити інтерес до української мови та покращити якість знань учнів; підвищити ефективність їх самостійної роботи, рівень мотивації до навчання, ефективність управління навчальним процесом й об'єктивність оцінки знань учнів; удосконалити методику викладання української мови в нових умовах; стимулювати розвиток інтелектуального потенціалу учнів; автоматизувати процес контролю й оцінювання здобутків учнів.

Дистанційне навчання сприятиме виробленню в учнів самостійності, відповідальності, умінню самостійно здобувати потрібну інформацію, виробленню уміння спілкуватись у мережі Інтернет.

Перспектива роботи зі створення електронних навчальних курсів:

- створення електронних навчальних курсів з української мови та літератури для профільних класів;
- для обдарованих учнів;
- для учнів з особливими потребами;
- продовження роботи над удосконаленням роботи інформаційних центрів дистанційного навчання і вироблення вимог до шкільних електронних курсів;
- проведення роз'яснювальної роботи серед учнів, батьків, громадськості про дистанційне навчання.
- заохочення учителів та учнів до роботи з електронним курсом.

☆ ☆ ☆

Шилина Г.А. Создание и внедрение электронного учебного курса по авторской программе фаультатива «Украинский язык» для 8 класса

Аннотация. В статье рассматривается процесс создания дистанционного электронного курса и программы по украинскому языку для учащихся 8 класса. Новые информационные технологии открывают ученикам доступ к большому объему информации, повышают эффективность самостоятельной работы, создавая условия для творчества. С помощью электронной формы обучения учащиеся могут изучать разные дисциплины, которые изучаются в школе, проходят специализированные курсы, тренинги, приобретают практические навыки, используя компьютерные тесты, практические задания.

Ключевые слова: дистанционное обучение, тесты, «Школа современных знаний», информационные технологии, средства обучения.

☆ ☆ ☆

Shilina G.A. Elaboration and implementation of electronic educational course on the authorial program of optional course «Ukrainian» for 8 form

The article presents the process of creation of distance electronic course and program on Ukrainian for students of 8 form. New information technologies open access to the greater volume of information to the students, improve the efficiency of independent work, creating conditions conducive to work. By means of electronic form of educating students can study different disciplines which are studied at school, at the specialized courses, at trainings. Students acquire practical skills using computer tests and practical tasks.

Keywords: distance teaching, tests, «School of modern knowledge», information technologies, Facilities of educating.

Література

1. Інформаційні технології і засоби навчання: електронне наукове фахове видання [Електронний ресурс] / гол. ред. : В.Ю. Биков; Ін-т інформ. технологій і засобів навчання АПН України, Ун-т менеджменту освіти АПН України. — 2008. — № 4(8). — Режим доступу : http://www.ime.edu-ua.net/em.html .
2. «Школа сучасних знань». Регіональна програма до профільної та профільної підготовки учнів загальноосвітніх навчальних закладів на засадах інформаційно-комунікаційних технологій. — Запоріжжя, 2011.
3. *Анисимов А.М.* Работа в системе дистанционного обучения Moodle. Учебное пособие. 2-е узд.испр.и дополн. — Х. : ХНАХГ, 2009. — С. 44.
4. *Химинець В.В.* Інноваційна освітня діяльність. — Тернопіль : Мандрівець, 2009. — 360 с.